

28

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

1925

Štev. 8

VSEBINA

Vabilo na redni letni občni zbor	113	Opazovalne postaje	123
Čebelar Ivan Sajevec	114	Iz slovanskih in drugih pokrajin	125
To in ono o izdelovanju panjev	115	Društvene vesti	126
Kako naj čebelar prodaja med	118	Drobiž	128
Kako so stari Slovenci kuhali medico	120	Listnica uredništva	128
Kaj storiti, da pridobimo več medu?	121		

Kako prideláš obilo medu,
te nauči Žnideršičeva knjiga **„Naš panj“**.

Razpošilja M. Humek, Ljubljana. — Cena
s poštino vred Din 42.—, za inozemstvo
franko Din 44.—

Kupim 7. in 8. številko »Slovenskega Čebelarja« letnika 1911
in 12. številko letnika 1912.

A. Žnideršič, Glince-Vič.

Prodam zaradi preselitve **nov čebelnjak** z 9 obljudenimi kranjiči in 8 obljudenimi A. Ž. panji, vsi prevešeni v A. Ž. panj, kom. Din 600.
Janko Metere, Zabreznica 6, p. Žirovnica, Gorenjsko.

Blagovni oddelek Čebelarskega društva **ločilo** najnovejšega sistema sedaj tudi prevle-
— v Ljubljani, opozarja, da se dobi — čeno zunaj in znotraj z email-barvo. S
tem je bela pločevina, ki je podvržena rjavenju, varna tudi pred to nezgodo, kar je
važno posebno za one čebelarje, ki nimajo dobro zaprte in popolnoma suhe shrambe
za shranjevanje točila. **Čistilnik za med** z dvojnim sitom za manjše obrate iz prav
— Priporočamo tudi — močne bele pločevine; velja Din 130.—.
Kupljen s točilom vred samo Din 100.—. Tak čistilnik za večje obrate je opisan v
6. številki letošnjega Čebelarja, stran 85 do 87.

Domači vrt.

Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujmo in krasimo.

Priredil M. Humek.

Cena Din 48.—, vezano Din 60.—.

Kdor hoče obdelovati svoj vrt tako, da mu bo prinašal največ dobička, naj si to knjigo omisli.
Preizkušeni nasveti te knjige mu bodo majhni izdatek za njo stotero nadomestili. Knjiga je
bogato ilustrirana in obsega 69 podob v besedilu in 2 barvni tabeli. — Knjiga se naroča v

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE 14.

Letnik XXVIII.

— Ljubljana, 1. avgusta 1925. —

Številka 8.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Čebelarskega društva za Slovenijo,

ki bo

v nedeljo, dne 16. avgusta 1925, ob 10. uri dopoldne
v Marijanišču v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora po predsedniku.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo pregledovalca računov.
5. Volitev novega odbora.
6. Volitev dveh preglednikov računov.
7. Slučajnosti.

Eventuelne predloge in nasvete je društvenemu odboru poslati najkasneje do 10. avgusta 1925.

Železniško ministrstvo je dovolilo vsem udeležencem občnega zbora **polovično vožnjo**. Na odhodni postaji kupite cel vozni listek in pustite ga žigosati z **mokrim** postajnim žigom. V Ljubljani voznega listka **ne oddajte**, ker velja, podprt s potrdilom društva, da ste se občnega zbora res udeležili, tudi za povratno vožnjo.

Potrdilo o udeležbi boste dobili takoj pri vstopu v zborovalno dvorano.

Dolžnost vseh podružnic je, da pošljejo na občni zbor svoje delegate.

Odbor.

Čebelarska letina do sedaj.

H. Peternel.

Prva polovica l. 1925. ni bila ugodna za naše ljubljenske čebele. Razočarani gledamo čebelarji na pretekle mesece, ki niso izpolnili niti od daleč nad v tukajšnjem okolišu.

Do konca majnika meseca je bilo le malo dni, da bi bili ugodni čebelni paši. Izredno hladne noči so ovirale razvoj nektarja v rastlinstvu. Nekaj izrednega je bil zadnji teden majnika in prvi dnevi junija. V nekaj dneh so čebele toliko nanesele, da se je med svetil v vsaki celici v plodišču in medišču. V strahu so me vpraševali čebelarji, kjer je cvetla akacija baš v tistih dneh, kam bodo zalegale matice, ko je vse polno v panjih. Potolažil sem jih: »Še prekmalu bo celo preveč prostora za zaleganje.« In res je bilo tako. Čez štirinajst dni so me vprašali isti čebelarji, kam je zgínil med.

Ta pojav je popolnoma naraven in more iznenaditi samo tistega, ki ne pozna razlike med nektarjem in medom. Novo naneseni med ali nektar ima le petino do četrte medu v sebi, drugo je voda. Ako nastopi nenadoma izdatna paša, je ves med v panju zelo zelo voden. Čebele v svoji naravni strasti napolnijo vsako celico z medom, ne glede na to, ali je kaj prostora za zaleganje ali ne. Čebele ravna po svojem nagonu in pogoje prav dobro: medenih dni je malo v letu, za zaleganje je vedno čas. Tako je bilo tudi letos. Dolgo ni bilo izdatne paše, le tu in tam je bilo videti v panjih neznatne množine medu. Tu se je nenadoma začela izdatna paša, v nekaj dneh je bilo vse polno medu, pa kakega, zelo vodenega. Paša je odjenjala, noči so bile zopet hladne, čebele so med zgostile in množina medu v panjih se je tako skrčila, da so čebelarji bili razočarani. Da bi bila paša držala vsaj še en teden, bi bile čebele nanesele že toliko novega medu, da bi bile nadomestile izhlapevanje prej nabranega. Letos je bil ta pojav zaradi tega tako očividni, ker je bil med, oziroma

nektar izredno voden, v suhih letinah je novo nabrani med manj voden. Med nektarjem in nektarjem je tudi velika razlika, dočim je nekateri zelo voden, ima drugi manj vode v sebi.

Od 4. junija dalje so se vrstili deževni dnevi z jasnimi. Žal, da je bilo veliko jasnih dni zaradi hladnih noči skoro brez paše.

Paša se je zrcalila tudi v rojilnosti čebel. V začetku majnika meseca je bilo paše komaj za sproti, panji so si opomogli. Tisti, ki so imeli še dosti zaloge, so se pripravljali za roj in so tudi rojili. Nenadna dobra paša koncem majnika meseca je zavirala zaleganje in rojenja je bilo konec, kjer ni bilo že zastavljeno prej. Proti koncu junija meseca je bila paša bolj srednja in čebele so se zopet pripravljale za rojenje, seveda ne bo to v dobiček čebelarja, ker je že prepozno.

Prestavljanje se je najbolje obneslo tam, kjer so ga izvršili sredi majnika meseca. Prej prestavljeni panji niso tako radi zasedli medišča, ker se je življenje družine že bolj osredotočilo v plodišču.

Nad v letošnjo letino ne smemo izgubiti, čebele so večinoma mlade in zelo številne. Ako bo v juliju mesecu izdatna paša, bomo imeli še lahko polne lonce.

Čebelar Ivan Sajevec.

Med najodličnejše notranjske čebelarje smemo šteti g. Ivana Sajeveca iz Stare vasi pri Postojni. Kadar se je pojavil na naših zborovanjih, smo bili vsi vzradoščeni. S svojim priprostim mirnim nastopom in s svojo skromnostjo si je mahoma osvojil srce vsakogar.

Gospod Sajevec je predstavitelj tistih čebelarjev starega kova, ki jih je žalibog čimdalje manj v naših vrstah. Poštenjak od nog do glave, skrben gospodar in oče, čebelar najčistejšega kova!

Najdemo ga že med naročniki »Slovenske čebele«, srečamo ga kot marljivega poročevalca »Slovenskega čebelarja in

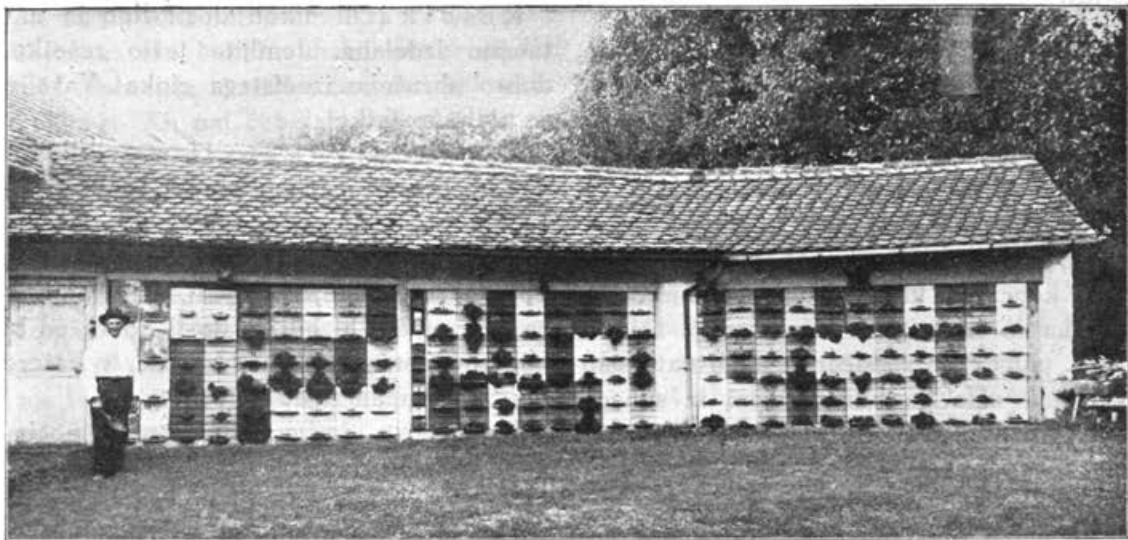
sadjerejca« in med najstarejšimi člani sedanjega društva. 60 let in še več podpira naše organizacije, še vedno zdrav in krepek in neumoren.

Slika, ki jo prinašamo, nam kaže njegovo čebelarstvo. Gospodu Sajevcu igra

okoli usten lahen smehljaj. Ni čuda, saj bi marsikomu, ki bi imel tako močne čebele!

Gospodu Sajevcu želimo od srca še prav mnogo let neskajljene čebelarke sreče.

Ur.

To in ono o izdelovanju panjev.

Av gust Bukovec.

I.

Slabo izdelani panji s premičnim satjem so že marsikaterega čebelarja začetnika pripravili do tega, da je vrigel puško v koruzo. Tudi starejšemu čebelarju niso v veselje, zlasti če jih ima večje število. Baš v večjem čebelarskem obratu so slabi panji nadloga svoje vrste.

A. Ž. panji, ki so nam jih dobavljali nekateri mizarji, so tako površno, rekel bi, nestrokovnjaško izdelani, da niso nikomur v čast. Za visoko ceno dobivamo take izdelke, da bi jih morali takoj predelati, če bi hoteli, da bi v vsakem oziru ustrezali svojemu namenu.

Na zunaj so še dosti lično izdelani. Če jim pa doma »drobovje« natančno pretipujemo, zapazimo razne pomanjkljivosti, bodisi v blagu, bodisi v izdelavi. Ker smo

čebelarji malo vajeni žage in stružca, ne moremo nedostatkov sami odpraviti, tem manj, ker jih največkrat doženemo šele potem, ko je že prepozno, navadno takrat, kadar so že čebele v panjih. So pa tudi napake, ki se pokažejo šele čez leta.

Kdor prevaža panje v paše, čuti vse pomanjkljivosti mnogo bolj nego tisti, ki ima čebele vedno doma. Dosti več preglastic, skrbi in nevolje pa napravljajo slabi panji pri večjem čebelarskem obratu nego manjšemu čebelarju.

Na stotine panjev so mi mizarji že naredili, pa moram reči, da ni bil niti eden brez napake. Za marsikatero mizarju niti zameriti ne moremo, če ni čebelar. On se niti ne zaveda, da je včasih dovolj en sam milimeter razlike v meri, pa je panj pokazen.

Mislím, da bi našim čebelarjem mnogo koristili, če bi tisti, ki so za to poklicani, posvetili tej stvari največjo skrb in izkušali na ta ali oni način doseči, da si čebelarji lahko nabavijo tako izdelane panje,

da jim bodo v veselje, ne pa v jezo. Le tiste mizarje bi smeli priporočati, ki bodo dobavljali brezhibne panje. Sicer tožijo mizarji, da pri panjih nič ne zaslužijo — čebelarji, ne kašljajte! — in nočejo panjev izdelavati, toda bliža se čas, ko bo marsikak mizar rad, pa še prav rad izdelaval A. Ž. panje, če bo le dobil kaj naročil.

Odločil sem se, da opozorim čebelarje na običajne in najvažnejše napake pri izdelavanju panjev.

Les. Panji so izdelani iz nepresušenega lesa, ki je bil sekan v poletju, jeseni pa že obdelan. V nekaj letih se les tako zelo usuši, da se pokažejo razpoke in reže na vseh koncih in krajih. Tudi notranje mere se znatno izpremene. Imam večje število A. Ž. panjev, ki so sicer izredno natančno izdelani, niso pa bili narejeni iz suhega lesa. Zadi za okenci sem v začetku čebelar lahko pokladal v običajnih štirivoglatih steklenicah, danes tega ne morem, ker se je panju obod po dolžini usušil toliko, da bi z vratmi strl steklenico, če bi jo postavil v panj. Kako zelo so se panji usušili, vidim, če odstranim rešetko. Pločevinasti nosilci nimajo raz na dotičnih mestih, kjer so z žebli na panjih pritrjeni. Ker so se stranice krčile, so nosilci odstopili od oboda kar za centimeter.

Les ne sme biti pregrčav. Zlasti črne, nevrasle grče izpadejo naglo. Imam vzorec panja, ki stoji v sobi komaj dva meseca. S prstom sem brez napora potisnil iz oboda tri take grče.

Kovinski deli. Mizarji dobavljajo kaj radi panje s prešibkimi palicami, ki se pod težo satja pri prevažanju v sredini podajejo. Presledek med rešetko in satniki v plodišču se zato poveča, čebele ga pa porabijo za napravo prezidkov. Satnike jemljemo potem iz panjev z veliko težavo. Pripetilo se mi je že, da so se spodnje palice na eni strani snele iz oboda in padle na dno. Seveda se je pogreznilo tudi satje.

Nosilci za rešetko morajo imeti posebne, najmanj po 1 cm velike podolžne raze na tistih mestih, kjer jih z žebli v

obod pritrdimo. Če zabijamo žeblje kar na celem v pločevino, se ne morejo nosilci prilagoditi krčenju lesa in se skrivajo.

Mreža na okencih je pregosta in slabo pocinkana. V nekaj letih porjavi tako, da jo lahko s prstom predremo kakor pajčevino.

Rešetka ni nikoli dosti fino in natančno izdelana. Jemljite težjo rešetko, dobro obrušeno iz čistega cinka! Varujte se slabe rešetke!

Zapahi pri okencih niso vsi skupaj nič vredni. Za tistega, ki prepeljava čebele, so brez pomena, ker ne zapirajo zanesljivo. Zaradi tega moramo vratca še posebej z žebli zavarovati. Prvotni Strgarjevi zapahi bi bili še dosti dobri, če bi mizarji napravili v obod zareze, v katere naj bi se zapah zajedel.

Kvačice so prešibke, niso pocinkane in zelo rjave.

Tečajji na vratih bi morali biti prav taki, kakršne uporabljamo pri sobnih vratih. Tisti obročki, ki so natakneni na ključico, niso zanič.

Sukalničnik, ki ž njim zapiramo vratca, ne sme drsati po lesu samem. Na dotičnem mestu mora biti zabita varovalna ključica iz močne žice.

Napake v izdelavi.

Obodove deske morajo biti trdno zlepljene z dobrim mizarским klejem. Velika napaka je, če so vse enako široke. Med vojno mi je nekdo dobavil skrajno slabo zlepljene panje iz enako širokih desk. Danes po šestih letih so napol razvalina. Kadar jih nakladam, si jih ne upam čvrsto zgrabiti iz strahu, da se ne bi razklali. Iz centimeter širokih rež vro čebele in koljejo, kogar dosežejo. Letos bom moral vse te panje izprazniti in oddati v popravilo. Jaz imam rezervne panje, kaj pa naj stori tisti čebelar, ki jih nima? Čebele naj nasuje v hlače tistemu mizarju, ki mu je take panje dobavil!

Tablice v vratih so največkrat pretesno ali pa preohlapno vdelane. Ker se kaj rade krivajo in jih potem težko izti-

kamo in vtikamo, bi jih moral mizar napraviti iz takega lesa, ki se ne krivi, in paziti, kako les obrne.

Okenca so skoraj brez izjeme slabo umerjena. Če se ne zatikajo v zgornjem voglu, se pa v spodnjem, nekatera zapirajo pretesno, druga tako ohlapno, da je pri strani nad pol centimetra široka reža, skozi katero čebele uhajajo v presledek med okenci in vrati ter tam čez nekaj dni poginejo. Ali naj čebelar vsak dan ometa tiste čebele?

Vse druge konstrukcijske napake bi čebelar že še prenesel, če niso le prevelike, zaradi slabih okenc se bo pa neprestano vznemirjal, ker jih mora mnogokrat vzeti iz panja in vtakniti nazaj. Mizarja, ki je napravil slaba okenca, bi postavil za panje ter ga nagnal, da bi snemal tista okenca in privoščil bi mu, da bi ga čebele prav pošteno oklale.

Če so okenca slaba, razburjaš po nepotrebnem čebele in sebe, ker se ti delo ne speši. V nekaj letih sicer ugotoviš, da se da vsako okence potisniti v panj: eno po strani, drugo z zgornjim delom naprej, tretje z vrha dol, normalno pa redkokatero. Ali je treba tega?

Obod z rešetko. Vselej zavre v meni, kadar se spomnim raznih rešetk in mizarjev, ki so jih napravili! Bogu bodi potoženo — kaj vse sem že z njimi pretrpel! Imam panje, pri katerih je rešetka na sprednjem koncu poševno prirezana. Med končnico in njo je 6 cm široka reža, skozi katero so mi po prestavljanju matice neprestano uhajale iz plodišča v medišče. Šele po nekaj letih sem ugotovil napako. Koliko nepotrebne in mučnega dela sem imel zaradi tega!

Rešetka je skoraj vselej napačno pribita na obod. Reže morajo biti obrnjene proti žrelu, ne pa proti stranicam oboda. Če je narobe pribita, se rezilnik pri snaženju neprestano v reže zatika.

Palice nad rešetko so tako vdelane, da leže čez kovinski del rešetke, morale bi pa biti nad prečnimi deščicami oboda pri rešetki. Ker so palice napoti,

ne moremo odprtine z rešetko na zimo popolnoma zapreti. Skozi reže pa uhajajo čebele v prazno plodišče in mrjejo.

Kvačice (razstojišča) so kaj rado slabo in malomarno zabite. Koliko zamude povzroči včasih ena sama napačno zabita, bi znal povedati marsikdo. Že ko devlješ satnike v panj, ti začne nagajati, kaj šele kadar vtikaš okence. Če si ga srečno pritiral do satja, se pa začne križ s kvačicami. Čeprav si satnike prej lepo uravnal, zadene konica napačno zabite kvačice v satnik, pa se okence ne zaje med satnike. Potem drsaš z njim sem in tja ter začneš s šilom skozi mrežo satnike premikati, da bi dognal, katera kvačica zadržuje. Gabi se mi pisati o tej stvari, če se spominjam prejšnjih časov.

Satniki (okvirji), ki bi morali biti za las enaki, imajo vsak svojo mero. Že iz mizarjevih rok pridejo iz kotomera, kadar pa snameš okence iz panja, se nagnejo vrhnji ali pa spodnji robovi kakor pijani drug proti drugemu. Zvijaš jih in uravnavaš, poizkušaš to in ono, da bi stali navpično, pa se trudiš zaman.

Za stranske krake jemljejo mizarji čestokrat grčav les. Če žico, ki si jo vpletel v satnik, količkaj pritegneš, zlomiš krak pri grči.

Pa si oglejmo izdelavo panja še na zunan! Spodnje brade štrle popolnoma vodoravno iz panja. Sprednji premični del bi moral biti precej navzdol nagnjen, da čebele lažje nasedajo in da voda odteka. Zato bi moral mizar spodnji rob v prekladu posneti.

Žrela so pri nekaterih panjih previsoka. Pozimi silijo miši vanje. Splošno so pa preozka. Kadar je paša dobra, se čebele preveč prerivajo. Sprednja »stena« je kaj rada površno napravljena. Čebele kmalu iztaknejo kako režo, pa jo zvečajo in nanašajo ponoči na brado žaganje, pazderje, drobno strugovino, kar je pač mizar v sprednjo steno natlačil. Če je uporabljaj za prečne deščice na panjevem pročelju neobležan les, se žaganje usipa še iz rež, ki nastanejo med deščicami.

Opozoril sem na običajne glavne napake, ki jih vidimo na naših A. Ž. panjih. Omenjam pa še, da je večina panjev izdelana sirovo, dostikrat tako slabo, da bi človek najraje panj treščil ob tla.

Velika večina čebelarjev je siromašnega stanu, sami tako zvaní mali ljudje, ki s težavo spravijo skupaj denar za nove panje, največkrat si ga pritrčajo tako rekoč od ust. Potem pa dobi siromak za visoko ceno tak panj — ali ni to brezvestnost?

Pa tudi pospeševanje umnega čebelarstva je otežkočeno, če dobi mlad čebelarček tak panj v roke. Ves v plamenu najčistejšega čebelarskega navdušenja se obrne zaupno na izdelovalca panjev. Ta mu dobavi svoj zanikarni izdelek, čebelarček ga sprejme zaupljivo in ves srečen, da bo pasel čebele v A. Ž. panju. Kmalu se pa zave, da je bil ociganjen, in trpkost razočaranja objame njegovo mlado čebelarsko dušo.

Pomnimo, da so največji škodljivci čebelarskega napredka vsi tisti, ki izdelujejo slabe panje! Treba bo misliti, da z brezobzirno in odločno voljo uredimo dobavo solidnih panjev po pametni ceni. Ta zadeva se mi zdi tako važna in pereča, da ji bomo morali posvetiti največjo pozornost. Za rešitev te stvari se bo moralo zavzeti osrednje društvo in skrbeti bo moralo, da bo konec tega trnovega pota naših čebelarjev.

Prepričan sem, da govorim iz srca večine naših naprednih čebelarjev, če rečem, da je treba storiti vse, da onemogočimo razširjanje slabo izdelanih panjev — raketane naprednega čebelarstva.

Kako naj čebelar prodaja med.

Čebelar z dežele.

Današnje razmere silijo tudi nas čebelarje, da se moramo sedaj marsikateremu opravilu privaditi. Med ta opravila spada tudi prodaja medu na drobno v domači (čebelarjevi) hiši. Zato sem se namenil

napisati nekaj praktičnih nasvetov tudi o tej zadevi.

Nočem pa učiti naprednih čebelarjev, ki so v tem oziru že dobro podkovani, pač pa tiste, ki so do sedaj prodajali svojo preostalo zalogo že jeseni trgovcem. Ta navada je bila sicer praktična za čebelarje same, ki so dobili za med skupno vsoto denarja, a ne več primerna sedanjim razmeram, ker je v škodo kupcem medu na deželi.

Najprej mora čebelar skrbeti za zalogo medu. Vedno ga mora imeti v shrambi večjo množino za slabo letino. Ko ima nov med tako rekoč že v rokah, tedaj naj šele proda starega, da se mu ne pripeti tako, kakor se je lansko leto marsikateremu čebelarju, da ga je zasačila zima brez nove in stare zaloge.

Ko čebelar pripravlja jeseni plemenjake za zimo in jim je dal živeža, kolikor ga potrebujejo do maja meseca, tedaj naj se šele odloči, koliko medu bo hranil za drugo leto in koliko ga sme prodati.

Ker so se sedanji časi toliko izpremenili, da ni kupčija z medom razvita tako, kakor je bila nekdanj, in je našemu medu pot v inozemstvo otežkočena, zato smo največ navezani sami nase, to je, kolikor v naši državi medu pridelamo, ga moramo tudi v naši državi porabiti. Ako bi hoteli vsi čebelarji svoje preostale zaloge že jeseni prodati, bi to ob dobri letini ne bilo drugače mogoče, nego da napolnimo skladišča veletrgovcem. Ti pa prodajajo med ljudem nazaj na deželo veliko dražje, nego so ga čebelarjem plačali.

Ta nedostatek najlažje odpravimo s tem, da čebelarji preostale zaloge medu tudi sami prodajamo v manjših količinah celo leto po potrebi svojim bližnjim kupovalcem. S tem preprečimo trgovsko špekulacijo in domače ljudi privadimo, da pridneje rabijo med v gospodinjstvu.

Ako pa hoče čebelar svojo preostalo zalogo medu sam na drobno prodajati, mu je treba samo nekaj časa žrtvovati in se temu privaditi. To pa z dobro voljo vse doseže.

Čebelarju, ki hoče med hraniti doma, da ga po potrebi prodaja posameznikom, je zlasti treba, da ima več primerne posode. Posoda je pa lahko iz različne tvarine. Dobra je iz pocinjene (bele) pločevine. Najboljša je položena posoda. Dobra je tudi snažna lesena, samo da jo moramo poprej dobro presušiti in nabiti, sicer propušča. Jaz uporabljam poleg druge posode tudi glinaste emailirane lonce, ki so v sedanjem času najcenejša posoda in jo je dobiti v vsakršni velikosti. Lonec mora biti pod zgornjim robom trdo zvezan z žico, sicer se lahko razpoči, kadar se med v njem začne trditi. Te vrste lonci so zato pripravniki, ker jih lahko s papirjem pokrijemo in pod robom z vrstico prevezemo. Jaz tudi druge posode prekrijem najprvo s papirjem, potem šele z lesenim ali s katerimkoli pokrovom.

Med moramo hraniti v suhi shrambi, lahko tudi v nezakurjeni sobi, v kleti in v vlažnem prostoru pa nikoli ne. Ako se je med v posodi strdil, da postane kašnat in trd kakor presno maslo, je to najboljše znamenje, da je med pristen in dober. Cvetični med se navadno že takoj v začetku zime strdi, kostanjev in ajdov pa veliko pozneje. Strd lahko hranimo dve, tri leta in še dalje, da je le pokrita in v suhi shrambi.

Poleg druge večje posode mora imeti čebelar tudi nekaj male steklene posode. Zlasti posoda od raznih konserv kaj dobro rabi čebelarju. Najboljša steklena posoda je pa tista, ki je za med nalašč napravljena in je tako umerjena, da drži natančno en kilogram medu.

Poleg posode mora imeti čebelar tudi zanesljivo tehtnico, ki jo ima navadno vsaka boljša hiša. Ako jo slučajno pri kateri čebelarjevi hiši ni, jo mora pač kupiti ali pa si jo izposoditi. Predvsem naj ima vso prazno posodo stehtano. Na vsaki posodi naj ima nalepljen listek, na katerem je napisano, koliko tehta prazna. Ko natoči vanjo med in ga stehta, takoj ve, koliko je čiste teže v njej.

Za natakanje tekočega medu v manjše posode je najbolj pripravna večja ročka z livcem. Ročka je lahko iz pločevine ali pa iz gline in naj drži 4 do 5 kilogramov medu. Iz večje posode nalijemo med v ročko, iz ročke pa v male posode.

Pri pretakanju in tehtanju medu naj čebelar posebno pazi na snago. Vedno naj ima v bližini posodo vode in brisačo, če se mu kaj z medom umaže, da takoj z vodo umije bodisi roke, posodo ali pa kak drug predmet. Medu naj čebelar nikoli ne prodaja v tistem prostoru, kjer ga ima spravljenega, ampak drugje. Tam naj ima tehtnico in le eno ali dve posodi medu. Čebelar naj sploh nikomur ne pove koliko medu je že prodal in koliko ga ima še naprodaj.

Čebelar naj bo z vsakim kupcem vljuden in postrežljiv in naj bo zadovoljen z vsako posodo, ki mu jo prinese, da natoči vanjo medu. Na kmetih, kjer nimajo primernih posod, prinesejo različno: nekateri lonec, nekateri skledo, nekateri celo ponev. Kakršnokoli posodo kdo prinese, naj mu odtehtamo in natočimo vanjo zahtevano množino medu.

Kristaliziranega medu pa ne moremo natakati in tudi ne zajemati, ker je trd. Zato moramo imeti posebno pripravo, ozko lopatico, močno kovinasto žlico in širok namizni nož. S temi pripravami izkoplujemo iz posode med in ga devamo v druge posode. Ako pa kdo hoče imeti tekočega medu za takojšnjo uporabo, pa imamo samo strjenega, mu raztopimo med na ta način, da postavimo posodo z medom v toplo vodo. Tak med, ki se raztopi, ne kristalizira iz lepa več.

Strjen med prodajajmo kot namizni med, kakor za čaj, za kavo, za prehlad in za druga zdravila. Radi ga imajo posebno otroci, ako ga jim mati namaže na kruh. Branita se ga ne tudi hlapec in dekla za malico, pa tudi gospodarju in gospodinji se včasih kaj dobro prileže. Za to pa le po njem, dokler ga je kaj!

Kako so stari Slovenci kuhali medico.

Stric Matije.

Sedanji čebelarski rod pozna to pijačo samo po imenu. To, kar prodajajo medicarji dandanes za medico, je plehka, zoprna pijača, ki steče po goltancu le, če zamežiš z obema očesoma in če pri požiranju misliš na popivanje Finžgarjevih starih Slovencev, ki jih popisuje v knjigi »Pod svobodnim solncem«. Le če na ta način poprej razburkaš svoje slovensko rodoljubje, se ti po tej pijači želodec ne obrne.

Na naši čebelarski razstavi je bila razstavljena tudi steklenica medice. Naš gospod predsednik jo je poželjivo hodil gledat. Zaradi čebelarske vede volje jo je navsezadnje kupil, da jo poskusimo. Bila je res izborna pijača: sladka, rezka in dišeča ter težka kakor vino iz Malage. Prej in pozneje nisem pil tako dobre kapljice. Skuhal jo je preprost čebelar s Štajerskega.

Kmalu na to smo ljubljanski čebelarji poizkušali skuhati medico za neko čebelarsko veselico. Po »najbolj zanesljivem« receptu smo jo varili, pa se nam je pofizičila. Nič ni pomagalo, da je tovariš Cunder pijačo med kuho zagovarjal in nam zatrjeval, da svet ni še okusil take pijače, kakršno bo skuhal on. Tudi vse tiste dišeče rožice in vonjave, ki jih je neprestano vsipal v kotel, niso zalegle: pokazala se nam je.

Nedavno sem pa iztikal po starih knjigah za čebelarskimi zanimivostmi. Pa najdem v Valvasorjevi I. knjigi »Slava vojvodine Kranjske«, na strani 455, točno navodilo za kuhanje medice po starem kranjskem načinu. Recept je star že Bog ve koliko sto let, ker je Valvasor dotično knjigo izdal že 1689. leta.

Popis kuhanja podajam skoraj dobesedno. Tu pa tam sem izpremenil ali dodal kako besedo, to pa zaradi lažjega razumevanja. Bistva se nisem dotaknil. Valvasor piše:

»Medico kuhajo tukaj (na Kranjskem) drugače nego medicarji v Nemčiji. Tu jo napravljajo kmetje takole. Najprej denejo v lesen sod ali v kad tople vode in medu (takrat so ga nametali v sod kar s satjem vred), to pa mešajo in tlačijo toliko časa, da se vse v vodi razpusti. Potem precede brozgo skozi rešeto ali sito. Iz te medene vode kuhajo medico na tale način. Tekočino je treba preizkusiti s presnim jajcem, ki je bilo zneseno tisti dan. Na ta način doženemo, ali je (v raztopini) preveč ali premalo medu. To ugotovimo takole. Jajce denemo v medeno vodo. Če plava in moli nekoliko iz nje, je znamenje, da je tekočina premedena. Treba je torej še vode doliti. Če se pa jajce potopi na dno, je v mešanici premalo medu in ga moramo dodati. Kadar smo pa zadeli pravo mešanico, bo jajce plavalo dva prsta ali dve coli pod vrhom in s tem pokazalo, da je mešanica prava. Iz nje postane potem dobra medica. Če pa plava jajce štiri prste globoko, bo medica kaj lahka in ne posebno sladka. Kadar pa plava jajce prav na vrhu tako, da ga je videti (iz tekočine) samo malo, približno toliko, kolikor je groš velik, je upanje, da bo mešanica dala kar najboljšo pijačo. Jajce pa mora biti popolnoma presno, sicer nas bo preizkušnja varala in bo popolnoma napačna.

Potem zlijemo preizkušeno medeno vodo v bakren kotel in jo dobro prevremo, med vrenjem jo pa neprestano mešamo in zalivamo kakor pri kuhanju piva, da ne skipi. Pod kotlom žgemo sam češnjev les, od katerega si kmet mnogo obeta, češ, da medica ne postane nikdar tako dobra, če žge drugačen les.

Ko je tekočina povrelo štiri prste od roba, jo zlijemo ven. Nekoliko ohlajeno precedimo skozi platnen prt, da postane lepo svetla, čista in bistra. Nato jo natočimo v sode. Nekateri odlože precejanje do takrat, ko je medica že pokipela in izmetala drožje, toda večinoma jo precede že prej.

Take polne sode postavimo v toplo sobo blizu peči. Nato začne tekočina sa-

ma od sebe v nekaj dneh vreti in izmetavati nesnago. Med tem moramo sode neprestano zalivati, da so vedno polni in da medica lahko izmetava drožje. To delamo toliko časa, dokler ne neha izmetavati. Potem postavimo sode v klet in lahko začnemo točiti to dobro, prijetno, sladko pijačo, ki pušča na jeziku prijetno rezkost. Vrhtega je pijača preprosta, ker je napravljena le iz vode in medu, brez drož in hmelja ali kar že ponekod dodevajo.

Ta medica ima lepo, čisto zlato barvo in ostane celo leto dobra, če je dovolj časa vrela. V moči je ne doseza nobeno vino, zato pivca naglo zdela in ga sladko vinjenega domu našene.

Če hočemo medico mnogo let ohraniti, jo moramo dalj časa kuhati, da se bolj zgosti. Potem čaka 20 let. Tako medico ima nekatera gospoda, pa je močnejša nego žganje.

Kmečka medica je mnogo prijetnejša za pijačo nego medica medarjev, ki ima okus po začimbah in ki spominja bolj na kako lekarniško pijačo nego na namizno. V Ljubljani napravljajo medičarji medico z začimbami, pa je malo potočijo, ker gostje rajši pijejo kmečko ali kranjsko medico nego tako zvano nemško.«

Tako Valvasor! Kaj pravi k temu načinu kuhanja sedanja veda, o tem prihodnjič.

stvo ni tako »od muh«, ako znamo umno čebelariti.

Napisati hočem nekatere pametne nauke, ki so jih objavili v »Leipziger Bienen-Zeitung« nekateri učenjaki nemški čebelarji. Po teh naukih naj se čebelar ravna, ako hoče imeti koristi od čebelarstva. Slavni Dzierzon je na nekem čebelarskem sestanku v Temesvaru predaval o pridobivanju medu. Govoril je nekako tako: Kako pridemo mnogo medu, sem spoznal leta 1836. Ker sem bil eno leto prej nastavljen v Karlsmarktu, sem si napravil čebelnjak in kupil nekoliko panjev čebel. Da bi imel več panjev, sem kupil jeseni 1836. leta še štiri. Ti panji so bili navadne klade. Ko sem jih toplega jesenskega dne pregledaval, sem dočkal nekaj presenetljivega. Tri klade so bile zelo močne; čebele so gosto zasedale sate. Zimske zaloge je bilo dovolj, preveč medu pa ni bilo in nisem ga smel vzeti niti za lot. Četrty panj je bil proti onim trem pravi pravcati slabič. Le prav zadi so bile čebele; imel pa je vse sate od vrha do tal natrpane z medom. Bilo ga je več nego v vseh drugih treh panjih skupaj. Ker mora imeti vsaka stvar svoj vzrok, sem ga iskal tudi za ta pojav in ga našel. Ker panji, če so preveč medeni, slabo prezimijo in spomladi zaradi pomanjkanja praznih celic slabo napredujejo, sem bogatemu panju izpodrezal mnogo medenega satja. Vzrok njegovega bogastva sem našel v nezadni pohabljenosti matice. Na prvih nožicah ji je manjkalo krempljcev, in to jo je toliko oviralo, da je le s težavo prehajala s sata na sat. Od strahu, da ne pade s satja, se je gibala le na enem satu, sredi gnezda, in tu zalegala. Drugi sati, ki niso bili zaleženi, so bili ob najboljši paši tisto čarodejstvo, ki je povzročilo, da je ta panj nanosil največ medu. Namreč drugi panji so imeli polno zalege in paše niso mogli izkoristiti, ker čebele niso imele praznih celic za odlaganje medu. Obilna odkrita zalega pa porablja mnogo medu.

Veliki mojster Gravenhorst prav uči, ko pravi, da panj ne sme imeti preveč zalege,

Kaj storiti, da pridobimo več medu?

P. Angelus.

Kje je čebelar, ki bi si ne želel polnih posod medu? Koliko pa je čebelarjev, ki bi se mogli leto za letom pohvaliti, da so pridelali mnogo medu? Ako je letina dobra, ako je paša dobra, ako medi skoraj vsak štor, potem se bo hvalil tudi tak čebelar, ki se za svoje čebele malo briga in jih ljubi le takrat, kadar jim med toči. Ker so pa take letine jako redke, zato slišimo pogostokrat tisti krivični izrek: »Muha ne da kruha.« Smelo pa trdimo, da čebelar-

ker rabi mnogo medu in zadržuje čebele od izleta na pašo. Največja škoda pa je, da zalega omejuje prostor za med in zvišuje vročino v panju ter sili čebele, da ob najboljši paši lenarijo in na bradi prise-dajo.

Ako torej kdo trdi, da nanosi najmočnejši panj največ medu, se moti, kakor uči ta zgled. Zato je glavno, da ima panj ob dobri paši zadosti praznih satov. Slabiči seveda nič ne opravijo, premočni panji pa tudi malo koristijo. Takim preobloženim panjem naj čebelar odvzame čebele. To pri trcanju lahko stori.

Kako pa dosežemo, da bo v panju vedno zadosti satov brez zalege? To dosežemo, če z matično rešetko matico omejimo le na določeno število satov ali pa da čebelarimo v panjih, ki so nalašč za to urejeni. Dzierzon je priporočal visoke satnike. Najbolje je, da so še enkrat tako dolgi kot široki. Zlasti je priporočal svoje panje dvojčke.

Viljem Wachtel zagovarja nemško normalno mero. Satniki merijo 38,5 cm, polovičarji pa 19 cm. Pravi, da je v takem panju vedno dosegel lepe uspehe in dobil več medu nego v panjih s prav veliko mero, v katerih so sicer močne družine, ki dajo tudi dosti rojev, toda malo medu. V panjih z nemško normalno mero mu ni bilo treba nikoli omejevati zalege, pač pa si je želel v njih družine bolj močne.

R. Semler piše: Naš stari mojster Dzierzon in g. Wachtel menita, da nanosijo največ medu tisti panji, kateri imajo n. pr. ob glavni paši najmanj nepokrite zalege. Največkrat bo to res, ali so tudi panji lenuhi. Naj imajo malo ali mnogo nepokrite zalege, medu le ne dajo, zato ker so lenuhi. Nepokrita zalega ob glavni paši ni še vse, glavno je, da ima panj ob tem času dosti čebel za bero. Pa se bo oglasil kak čebelar: »Nič lažjega nego to! Spomladi, ko nastane paša, začnem pitati in pitam do glavne paše, pa imam dosti čebel za bero.« Temu odgovarjam: »Res, panji postanejo živalni, toda ako bo v aprilu in maju vreme ugodno, bo v panju tudi dosti mladice

in nepokrite zalege, medu pa nič. Škoda je, da so s špekulativnim pitanjem v zvezi roji in prazni lonci. Po pravici pravimo, da je špekulativno pitanje dvorezen meč v roki neizkušenega čebelarja. To pitanje priporočam le redkokateremu. Dvanajst let že čebelarim, pa sem postal s tem pitanjem zelo previden, ker se mi prva leta ni obneslo. Kadar pitam, storim to le v velikih porcijah, vsakih 8 do 14 dni po en liter raztopljenega sladkorja. Plodišča tudi prav počasi razširjam.

Zakaj nisem zagovornik špekulativnega pitanja? Ker naj čebele priganja k delu. To delo v panju se razodeva v tem, da matica pridno leže in čebele marljivo izletavajo. Mi čebele nekako prevarimo, ker jim s špekulativnim pitanjem kažemo, kako dobra paša je zunaj, v naravi pa ni ničesar dobiti. Ako je pomlad neprestano lepa, že še gre, ako je pa grda, zdaj dež in mraz, zdaj solnce, silijo čebele na vso moč venkaj, ako le solnce posije, ali mnogo se jih ne vrne več. Panji zelo oslabe in ob glavni paši ni čebel za bero. Kaj pa ob lepem stalnem vremenu? Takrat vidimo drugo podobo. Čebele se naglo množe, vsak dan se poleže mnogo mladice — domačih konsumentov —, mnogo je nepokrite zalege, ki potrebuje veliko satja in veliko medu. Ako ni panj zelo velik, nastane ob glavni paši pomanjkanje praznih celic. Vročina je v panju vedno večja, čebele lenarijo ali pa roje. Medu ni! Strinjam se z g. Wachtelom glede normalne mere, nisem pa preveč vnet za dvojček, ki ni za vsak kraj.

W. Häker pa popisuje, kaj je krivo, da pridelamo malo medu. On uči, da se čebelar lahko izkaže mojstra le takrat, kadar tudi v slabi letini nekaj pridobi s svojim čebelarjenjem. Da to doseže, mu je treba pred vsem skrbeti za močne družine. Zato naj bo največja skrb čebelarja, da bo čebele dobro prezimil. Pravilo je: Vzemi le močne družine z mlado matico in daj jim zadostno zalogo.

Slabiče prezimovati je napačno. Primer-na, zadostna in zdrava hrana je neogibno

potrebna. Jelov med, sploh gozdni med ni za zimo. Ta povzroča žejo in grižo. Panje moramo dobro zapažiti, vendar morajo imeti čebele tudi pozimi zadosti svežega zraka, nikdar pa ne smejo biti na prepihu. S čebelami je treba prav ravnati v zgodnji pomladi. Gnezda ne smemo razdirati, dosti je, da se površno prepričamo, je li vse v redu. Kolikor mogoče zabranimo v tem času prezgodno izletavanje. Uspehe s špekulativnim pitanjem splošno pretiravajo. Prezgodnje špekulativno pitanje več škodi nego koristi. Kjer ni pozne paše, zabrani rojenje. Ako bi bil ta čas kak panj preveč natrpan s čebelami, mu jih odvzemi in pomagaj z njimi slabiču. Glej, da boš v pravem času trcal. Deloma zaradi pomanjkanja časa, deloma zaradi lenobe odlašajo nekateri čebelarji to delo na čas po paši. To je napačno. Kadar so odprti viri medu, ne čakaj, temveč pridno vrti trcalnico. Za to moraš dobiti čas. Takrat velja pregovor: Čas je denar. S pogostim trcanjem skrbiš, da imajo čebele vedno zadosti prostora za odlaganje medu in jih priganjaš k večji marljivosti. Ako tega ne storiš, bodo lenarile ali pa rojile. Pazi na čas, ko se paša pretrga. Takrat preneha matica zalegati ali pa prav malo zalega in panji zelo oslabe. Takrat jih je potreba pitati. Kar boš za to potrošil, ti čebela dvakratno ali še večkratno povrne. Tudi ob glavni paši je umestno, da zaleganje nekoliko omejimo.

Ko bi se naši čebelarji ravnali po teh modrih naukih, bi ne bilo toliko tožb in imeli bi več veselja in uspeha pri svojem čebelarstvu.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Kakor že več mesecev zaporedoma, tako je bilo tudi v letošnjem juniju vse-skozi nestanovitno vreme. Takoj prve dni je dež napravil konec paši na robni in jo poslabšal na travniških cveticah. Sredi meseca je isto napravil z lipo. Samo par

dni so čebele z velikoliste lipe pomalem prinašale, pa je bilo konec paše. Proti koncu meseca je dež zopet zadržaval pravi kostanj, da ni mogel pravočasno začeti mediti.

Najboljše uspehe so čebelarji dosegli na smreki. Znatni prirastek na teži pripisuje smreki postaja pri Sv. Gregorju. Te dobrote so bili menda deležni tudi Logatec, Cerknica, Žužemberk, Rožni dol.

Vrhnika poroča, da je jelka medila, pa to utegne biti pomota, izvirajoča iz zamenjave obojega iglatega drevja.

V Hrastniku so nosile čebele med s hrastovega listja, o čemer bom prihodnjik več poročal.

Poučen je dopis iz Veržeja, ker nam dobro kaže sliko uspehov v panjih različnih sistemov, oziroma dveh načinov čebelarjenja. Glasi se: »15. junija sem začel jemati med. Dunajska mera mi ni dala skoraj nič. Sedem družin sem imel, pa je bilo komaj par kg medu. Boljše je bilo v A. Ž. panjih. Nekaterim od teh sem v medišča nastavil satje, druge sem pa predstavil (prevesil). Nastavljeni panji so dali 1½ do 4 kg, prestavljeni pa več, in sicer po 5, 6, 9, eden celo 13 kg. — Eden izmed nastavljenih ni dal niti kaplje. Medišče je bilo suho. Začuden nad tem pojavom, sem panj pregledal in dognal, da matica ni imela pristrizenih kril. Panj je torej prelegel, ali pa je dal roj, ki je pobral med.«

Ljubljana in okolica je preobtežena s čebelami. Kljub temu, da je mnogo čebelarjev prestavilo svoje obrate in prepeljalo svoje čebele v boljše kraje, kljub temu, da cveto v okolici različne medunosne rastline in da sem imel na tehtnici močan panj, navzlic vsemu temu je Ljubljana glede donosa na predzadnjem mestu. Moste izkazujejo le 1-90 kg. Postaja Vič poroča: »Kdor ni prepeljal čebel v pašo, je moral krmiti.«

Zaradi prevažanja v pašo se množe pri-tožbe. Logatčani se jeze, da so jim Vičani postavili čebele tik pred nos. Do prihoda

Mesečni pregled za maj 1925.

K r a j (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j j e n a t e ž i						T o p l i n a z r a k a				D n i j e b i l o								
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg	največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	s snežom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rabil	dne	C °									
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	145	35	270	80	150	70	150	180	30.	+ 32	+ 9	+ 19.2	30	13	—	6	7	17	7
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	330	40	70	—	110	40	290	100	1.	+ 31	+ 13	+ 18.5	26	13	—	5	6	19	8
Moste pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	180	45	150	25	70	90	190	95	30.	+ 31	+ 10	+ 19.1	30	13	—	3	12	15	17
Št. Vid pod Šmar. goro (314 m)	A.-Ž.	175	25	10	20	70	120	—	60	2.	+ 30	+ 5	+ 16	27	13	—	2	10	18	5
Tacen pod Šmar. goro (314 m)	A.-Ž.	280	80	—	45	40	75	200	105	2.	+ 32	+ 8	+ 18.9	30	4	—	5	7	14	13
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.																			
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	330	220	—	20	140	160	230	130	17.	+ 28	+ 9	+ 16	27	18	—	—	—	—	—
Gor. Logatec (476 m)	Amerikanec	1080	630	10	—	140	305	1275	150	10.	+ 25	+ 9	+ 16	28	15	—	7	15	8	17
Cerknica (460 m)	A.-Ž.	820	500	400	90	—	35	1595	180	2.	+ 25	+ 12	+ 15.8	30	12	—	2	20	8	19
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	870	880	170	50	160	180	1530	280	12.	+ 30	+ 9	+ 16.9	30	13	—	4	15	11	18
Struge pri Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.																			
Žužemberk	A.-Ž.	565	335	140	20	15	60	945	105	2.	+ 27	+ 11	+ 18	27	8	—	2	12	16	13
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	235	10	—	70	90	—	85	140	1.	+ 35	+ 9	+ 19.3	27	13	—	5	7	18	2
Rožni dol pri Semiču (376 m)	A.-Ž.	1390	990	150	520	490	240	1280	250	2.	+ 31	+ 8	+ 15.5	22	18	—	8	14	8	26
Hrastnik (250 m)	Gerstung	616	480	84	80	90	144	866	180	10.	+ 33	+ 7	+ 15	25	14	—	6	16	8	24
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	185	85	45	—	55	75	185	55	3.	+ 30	+ 9	+ 24.3	27	9	—	5	18	7	17
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	360	145	—	25	115	190	175	95	2.	+ 22	+ 7	+ 14.2	28	10	—	6	17	7	20
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	Sträuli	300	260	—	10	20	110	420	70	17.	+ 31	+ 9	+ 18.9	30	11	—	6	10	14	3
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	320	270	—	—	—	60	530	85	12.	+ 28	+ 5	+ 14.2	30	14	—	3	23	5	13
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 31	+ 7	+ 17.6	30	9	—	7	12	11	10
Cezanjovci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 27	+ 9	+ 17.7	27	16	—	3	22	5	24
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 28	+ 5	+ 13	28	9	—	6	11	14	18

tujcev je kazala tehtnica tudi do 2 kg donosa dnevno. Pozneje pa ni nikdar preslegla poldruga kg. — Panjev so napejlali tja res ogromno število. Pravijo, da jih je bilo nad 1000. Če je pa tehtani panj kljub slabemu vremenu nanesel čistih

12-75 kg, se iz tega vidi, da so ondotni medeni viri bogati, in da pritožbe niso povsem upravičene. Da bi pa bila primerna porazdelitev panjev domačim in tujim čebelarjem v korist, temu ne bo nihče ugovarjal.

Iz Jugoslavije.

Srpsko pčelarsko društvo v Beogradu se je letos prav resno lotilo ustanavljanja podružnic. Dasi je vsak začetek težak, jih je ustanovilo že pet. Želimo mnogo uspehov!

Nova čebelarška knjiga izpod peresa g. Ive Antoniolija je v tisku. Obsegala bo okoli 200 strani (z 98 podobami).

Pisatelj poziva čebelarje na naročbo. Knjiga bo stala 40 Din z naročnino vred, ki jo je poslati na pisateljev naslov v Dubrovnik, pošt. pretinac br. 44. Želimo, da sežejo tudi slovenski čebelarji po tej knjigi.

Nova carinska tarifa je bila uveljavljena z 21. junijem t. l.

Izvoz čebel in čebelarskih pridelkov je prost.

Pri uvozu mora plačati uvoznik od vsakih 100 kg: medu v satju maksim. 45 Din, min. 35 Din; čistega medu maksim. 70 Din, min. 50 Din; ponarejenega medu maksim. 250 Din, min. 200 Din. — Uvoz voska, če ni predelan n. pr. v sveče, je prost. Pri uvozu živih čebel v panjih, s satjem in z medom je plačati maksim. 25 Din, min. 20 Din za 100 kg. Po opombi pri br. 57 carinske tarife so živali za pleme, torej tudi čebele, proste carine, če je uvoznik kak državni, občinski, sreski ali okrožni živinorejski zavod (zadruga) ali zasebnik. V takih razmerah smemo uvažati na osnovi uverjenja kmetijskega ministrstva in pod nadzorstvom državnih ali občinskih oblasti.

Zadnji odstavek je važen za naše rojake na Primorskem in Koroškem, ki bi hoteli svoje

čebele prepeljati semkaj iz katerega koli vzroka. Prošnjo za uvoz je nasloviti na pristojnega velikega župana.

Zaradi jasnosti omenjamo, da je maksimalno tarifo plačati, ako prihaja blago iz države, s katero nimamo trgovinske pogodbe, sicer pa minimalno. Carino je treba plačati v zlatu. To pomeni danes, da moramo plačati 11 kratno osnovno tarifo.

Z novo tarifo je uvoz ponarejenega medu onemogočen, ker bi uvoznik moral plačati za vsakih 100 kg blaga 3000 Din carine. Nas prav posebno veselijo!

Iz Goriške.

Cena medu. Načelstvo Goriške slovenske čebelarške zadruge je sklenilo, da nihče od članov ne sme prodajati med na debelo (od 5 do 50 kg) pod 8 L, na drobno (pod 5 kg) pa ne pod 10 L. Potemtakem je tam med na drobno po 20—25 Din kg, kakor je pač borzni tečaj lire, na debelo pa po 16—19 Din.

Zadruga utemeljuje svoj sklep s slabim vremenom in zelo pičlim pridelkom medu.

Lepi in umestni so taki sklepi, toda med čebelarji je še premalo stanovske zavednosti. Zato se nam zdi upravičena bojazen goriške zadruge, da se utegnejo dobiti čebelarji, ki se ne bodo ravnali po teh cenah.

V Ljubljani je veljala doslej cena 20 Din za kg pri kupčiji na debelo, pa jo je baje te dni podrl nek velečebelar iz okolice, ki je prodal med po 17-50 Din.

Ur.

Iz Češke.

Organizacija češkoslovaških čebelarjev. Najstarejše in najštevilnejše društvo je praško, ki izdaja že 59. leto list »Český včelař«

pod uredništvom znamenitega čebelarkega znanstvenika drja. med. in inž. drja. tehn. Antonina Schönfelda.

Moravani imajo svoje društvo s sedežem v Brnu. Častni predsednik je konsist. svetnik P. Frant. Adamec, neumoren čebelarski pisatelj in propagator umnega čebelarstva, znan zlasti slovanskemu čebelarskemu svetu zaradi dolgoletnih stikov, ki jih ima z njimi.

Glasilo tega društva, »Včela Moravská«, izhaja 28. leto, sedanji urednik mu je ravnatelj Ludvik Fiala.

Od čeških čebelarjev so se pred nekaj leti odcepili slovaški čebelarji in se organizirali v samostojnem društvu s sedežem v Bratislavi. Takrat so začeli izdajati tudi svoj list »Slovenský Včelár«, ki mu je urednik šolski nadzornik Jur Babka.

To so glavna društva, ki delujejo na ozemlju Češkoslovaške. Na Moravskem obstoji še drugo manjše društvo, ki se naslanja na praško osrednje društvo, Šlezijci imajo pa svojo organizacijo, ki je štela l. 1921. nekaj nad 800 članov.

Poleg omenjenih listov izdaja knjigarnar A. Neubert v Pragi poseben list »Včelarské Rozhledy«, mesečnik za češkoslovaške čebelarje, pod uredništvom župnika Iv. Kitzbergerja, nadvse marljivega, duhovitega in razboritega čebelarkega pisatelja. List pri naša tako odlično čtivo, je tako poln življenja, da ga lahko prištevamo med najboljše.

Spaz zem. ústředí spolků včelařských ČSR (Zveza deželnih osrednjih čebel. društev češkoslovaške republike) bo imela letos svojo glavno skupščino v Užhorodu v Podkarpatski Rusiji. V dnevih od 12. do 18. avgusta se bodo zbrali tam najodličnejši čebelarji. Z zborovanjem bo združena velika čebelarska razstava, hkrati pa štiridnevni poučni tečaj za izdelovanje čebelarskih potrebščin.

100.000 Kč, to je 170.000 Din podpore je dovolilo češkoslovaško kmetijsko ministrstvo za ustanovitev in ureditev plemenskih postaj za čebele in čebelarskih opazovalnic v Tatrah, visokem gorovju na Slovaškem. Tako poroča list »Včelařský Rozhledy«. Kaj bo le reklo in ukrenilo naše ministrstvo k temu?

Iz Poljske.

Poljska mera. »Bartnik poštěpowy«, odlično glasilo poljskih čebelarjev, ki izhaja v Lvovu pod uredništvom Leonarda Webra, prinaša v letošnji 4. številki komunikat komisije, ki je izbirala mero za poljske panje.

Za satnike v podolžnih panjih je bila določena enotna mera 30×43·5 cm, za končne panje pa 43·5×30 cm.

V podolžnih panjih je torej satnik za 5 cm višji, nego je naš. Da se je komisija odločila za tako veliko mero, utegne biti vzrok sijajne pašne razmere na Poljskem. Sicer pa se ravna po poljski čebelarji po drugih narodih, ker prevladuje po vsem svetu stremenje po veliki meri.

Iz Avstrije.

Letošnja dunajska čebelarska razstava, ki bo septembra meseca, utegne biti jako zanimiva. Pred vsem se bo vršilo 63. potovalno zborovanje nemških čebelarjev. Za zborovanjem bo splošna čebelarska razstava, ki se je lahko udeleže čebelarji vseh kulturnih dežel. Takrat bodo zborovali in predavali najznamenitejši čebelarji in čebelarski znanstveniki iz vsega sveta.

Brez dvoma utegne biti razstava prav poseben zanimiva, zlasti če bo vsak narod razstavil najboljše, kar ima.

Kar se jugoslovanskih čebelarjev tiče, se je sicer »Savezu jugosl. pčel. društava« že lani predlagalo, naj skrbi za našo udeležbo na tej razstavi, če ne z drugim, pa vsaj z lepo reklamno zbirko medu, vendar, kakor vse kaže, ni mnogo upanja, da bi bili med razstavljalci tudi mi. Umestno bi pa bilo, da opozorimo svet na naš med, ki je tak, da se lahko merimo s katerokoli državo. To bi bilo v interesu naše trgovine z medom.

Iz Švice.

Cena medu v Švici je hipoma zelo pala. Francoski čebelarji ponujajo Švicarjem prvo vrsten savojski planinski med po 2 Frc 90 ct s carino in posodo vred, postavljen na obmejno postajo Basel. Pripomniti pa moramo, da znaša carina v Švici 1 Frc 20 ct brutto za netto. Mišljeni so švicarski franki. Ta med stane tedaj v Baslu 17 do 18 Din.

Dokler bomo morali panje, satnice, orodje itd. plačevati tako strašno drago kakor sedaj, ne bomo mogli slediti »svetovnim« cenam. Kadar se bodo vse življenske potrebščine pocenile, bomo pa še čebelarji pri medu lahko popustili.

Ur.

Društvene vesti

Predavanja in tečaji. Dne 9. avgusta ob 2 popoldne v šoli na Bregu pri Ptuj. — Dne 16. avgusta ob 2 popoldne pri čebelnjaku Jurija Valenka v Cunkovcih pri Sv. Marjeti niže Ptuja. — Dne 23. avgusta celodnevni čebelarski tečaj v Središču ob Dravi pri čebelnjaku g. Jakoba Bratuša v Obrežu. Začetek ob pol devetih dopoldne.

— Dne 30. avgusta v Št. Pavlu pri Preboldu ob pol treh popoldne pri čebelnjaku g. Janeza Rezarja, p. d. pri Jožefu, v Dol. vasi. Snov: Kužne bolezni. — Čebelarji, udeležite se predavanj in tečajev v obilnem številu! — Podružnice, ki želijo tečaje v septembru in predavanja v oktobru, novembru in decembru, prosimo, da nam to sporoče najkasneje do 15. avgusta.

IV. kongres jugoslov. čebelarjev v Osijeku.

Dne 15. in 16. avgusta t. l. se bo vršil v Osijeku v Slavoniji IV. kongres jugoslovenskih čebelarjev.

Zborovanje bo v dvorani mestne ljudske šole v Jägerovi ulici, gornji grad.

Hrvatsko-slavonsko pčelarsko društvo nas obvešča, da bo preskrbelo za brezplačna ležišča v skupnem prostoru, na razpolago bodo pa tudi prenočišča proti plačilu. Kdor reflektira nanje, naj to pravočasno naznani upravi Hrvat.-slav. pčel. društva v Osijeku.

Udeležniki kongresa imajo pravico do 30% popusta na železnici. Voznih listkov v Osijeku ne smejo dati iz rok, ker bodo veljali za brezplačno vožnjo nazaj.

Slovenske čebelarje vabimo, da se kongresa v kar največjem številu udeležijo. Ker je voznina po železnici znižana, se čebelarjem nudi najlepša prilika, da si za mal denar ogledajo lepo hrvatsko zemljo.

Iz »Saveza jugoslov. pčelarskih društev«. Dne 15. julija t. l. je imel upravni odbor »Saveza« v Zagrebu sejo.

Predsednik g. Svetozar Gjorgjević je ugotovil, da so na seji navzoči delegati vseh društev, včlanjenih v »Savezu«, izvzemši Pčelarske zadruge v Dubrovniku in Čebelarskega društva za Slovenijo (vabilo na sejo prepozno došlo).

Potem ko je predsednik podal poročilo o delovanju ožjega upravnega odbora »Saveza«, so bili sprejeti sledeči predlogi:

1. Poročila o društvenem delovanju in o izvršenih predavanjih mora vsako včlanjeno društvo objavljati v svojem glasilu.

2. Na ministrstvo za kmetijstvo in vode naj se »Savez« obrne zaradi subvencije za društva in predlaga: za Beograd, Zagreb, Ljubljano, Osijek in Rumo po 10.000 Din, za Dubrovnik 6000 Din, za Centralno pčel. zadrugo v Zagrebu 5000 Din, za Vukovar 2000 Din, za Savez pa 20.000 Din. Če bo subvencija manjša, se bo razdelila v sorazmerju s tem ključem.

3. Čebelarske razstave na Dunaju se bo udeležil tudi »Savez« z živimi čebelami, me-

dom in voskom. Organizacija razstave čebel se poveri Čebelarskemu društvu v Ljubljani, organizacija razstave medu in voska pa Centralni pčelarski zadrugi v Zagrebu.

4. Na mednarodno razstavo na Dunaju pošlje »Savez« svoje delegate, ki jih bo izbrala prihodnja glavna »Savezova« skupščina.

5. Predsednik »Saveza« se je pooblastil, da vodi pogajanja glede sprejema »Saveza« v »Svetovni Savez« kot enakopravnega člana. O uspehu pogajanj naj predsednik poroča na bodoči skupščini.

Končno je predsednik naznanil, da bo IV. kongres jugoslovenskih čebelarjev letos v Osijeku, kar je bilo sklenjeno že na lanskem kongresu v Beogradu. Delegati »Saveza« so sklenili, da naj bodo na tem kongresu sledeča predavanja:

1. Gniloba, predavata gg. Dilber in Paulin;

2. O organizaciji vzajemne prodaje medu, predava g. J. Schneider;

3. Narejeni roji, predava g. Stjepan Ilačić.

Poročilo o 5. seji načelstva dne 2. jul. 1925.

Navzoči gg.: prošt Kalan, Babnik, Bukovec, Mesar, Verbič Ivo, Verbič Josip, Okorn. — Dnevni red: 1. Seja širšega odbora. Z ozirom na bližajoči se občni zbor se je sklenilo, da bo seja širšega odbora dne 28. julija t. l. Tajniku in blagajniku se je naročilo, da naj do tega dne sestavita poročila za občni zbor in jih potem predložita širšemu odboru v razpravo. — 2. Društveni občni zbor. Redni letni občni zbor se bo vršil dne 16. avgusta ob desetih dopoldne v Marijanišču. — 3. Slučajnosti. Tajnik je poročal, da je bila uvaževana prošnja našega društva na železniško ministrstvo, da se uveljavi v novem voznem tarifu znižani tarif za prevoz čebel v pašo po železnici. Ministrstvo je naš predlog sprejelo, zakar se zahvaljujemo g. poslancu Francu Smodeju, ki je v tej zadevi interveniral.

Na železniško ministrstvo se je odposlala začetkom junija t. l. prošnja za dovolitev znižanih voznih listkov za udeležence društvenega občnega zbora. Upanje je, da bo prošnja rešena ugodno. G. Smodeja smo naprosili, da v tej zadevi intervenira.

Savezu jugoslovenskih pčelarskih društev smo poslali poročilo o delovanju društva v poslovnem letu 1923/24 in 1924/25. Z ozirom na to, da dobiva društvo le malenkostno podporo, se je na predlog g. Bukovca sklenilo, da odpošlje društvo prepis omenjenega poročila tudi ministrstvu za kmetijstvo in vode v Beogradu s prošnjo, da nam nakazuje izdat-

nejše podpore. Na Savez čebelarских друstev smo poslali predlog, da naj tudi druga društva podajo poročila o svojem delovanju, in sicer na vsakoletni redni letni skupščini Saveza. V svrhu kontrole naj Savez na bodoči skupščini sklone, da morajo vsa društva objavljati svoje prireditve v svojih glasilih.

Od Saveza smo prejeli dopis radi dobave steklenic za med. Odgovorili smo, da je društvo že ukrenilo vse potrebno zaradi dobave kozarcev.

Dopis podružnice v Celju zaradi opazovalne postaje se je prepustil v rešitev g. prof. Verbiču. Opazovalnica na Lužarjih pri Vel. Laščah se ustanovi; vodil jo bo g. Ogrinc.

Prošnja dijaške knjižnice sadjarske in vinarške šole v Mariboru za brezplačno pošiljanje lista se je ugodilo. Kapucinskemu samostanu v Škofji Loki se nakloni A.-Ž. panj. Etiketo, ki jo je izdelal g. Josip Armič, je odbor odbor, glede honorarja pa pooblastil g. blažajnika, da se z njim domeni. G. Babnik je naznanil, da bo podružnica na Viču društvu vrnila stroje za izdelovanje satnic, ker jih člani niso več voljni izdelavati.

Jože Okorn, tajnik.

Drobiž

Res zaslužen odlikovanje. Dolgoletni, vsem starejšim čebelarjem znani »Čebelarjev« urednik, nadučitelj gospod Frančišek Rojina v Šmartnem pri Kranju, je bil zaradi velikih zaslug za pospeševanje čebelarstva odlikovan z redom Sv. Save V. stop.

Ta vest bo gotovo razveselila vse prave čebelarje. Čestitamo prav iskreno! Ur.

Slaba poročila prihajajo od vseh strani zaradi letošnje čebelarske letine. V mnogih krajih so čebele junija meseca od lakote mrle. Spomladanska paša je bila skoraj povsod slaba. Malokdo je bil toliko srečen, da je točil. Danes 8. julija, ko to pišem, so čebelarji pokopali nado v dobro kistanjevo pašo. Vse je v skrbeh za bodočnost, zlasti ker je pred durmi čas brez paše, ki utegne trajati 2 do 3 tedne. Pomisliti pa moramo, da ga skoraj ni leta, da bi nas čebele vsaj enkrat ne razveselile. Vsa znamenja kažejo, da bo letos ajda imenitna! Ur.

Še enkrat Frančič. Gospod I. Sajevec iz Stare vasi nam piše, da je g. Frančič, čebelar na Ratežu, užaljen zaradi izjave v 5. številki letošnjega »Čebelarja«. Pisal je g. Sajevecu, da se mu je za poslano čebele takoj zahvalil,

da pa ni kriv, ako se je pismo izgubilo. To pojasnilo naj bo g. Frančiču v zadoščenje — pa mirna Bosna! Ur.

Na vprašanje »Kdo zna izračunati« v 3. letošnji številki »Čebelarja« je prejelo uredništvo 63 odgovorov. Rešitev: en sat tehta 3 kg, 9 satov pa 27. Namreč, če tehta en sat poldrugi kilogram in pol sata, ne more tehtati tega pol sata več nego druga polovica, torej tudi poldrugi kilogram, skupaj 3 kg.

Pravilne rešitve so poslali: Jakob Božič iz Ljubljane, Tilka Legat in Tilka Ocvirk v Šoštanju, Jože Tikvič pri Sv. Lovrencu v Slovgoricah.

Tudi Nemci so zavrgli deteljo Hubam! Znan čebelarski znanstvenik dr. Krancher piše v »Leipziger Bztg.«, da so na podlagi mnogih poizkusov ugotovili, da je ta detelja za čebelo docela brez vrednosti. Torej smo zopet nasledili Morda je pa ta rastlina v amerškem podnebj res to, kar trdijo Američani, in da le pri nas ne koristi? Ur.

Drag roj. Vrhovno sodišče v Karlsruhe na Nemškem je obsodilo nekega čebelarja na okroglih 140.000 Din kazni in stroškov, ker je njegov roj neko dekle oklal tako, da je sedaj za delo trajno manj sposobna.

To je strašna kazen, zlasti če pomislimo, da je čebelar nedolžen na nesreči. Zakon se pa na to ne more ozirati, ker je vsakdo odgovoren za kakršnokoli škodo, ki jo napravijo njegove čebele. Vest je posneta po »Včel. Rozhledy«. Ur.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Proti koncu junija meseca se je uredništvo obrnilo na 63 naših najboljših čebelarjev s prošnjo za gradivo za »Čebelarja« za avgustovo številko. Odzvala sta se — dva. Srčna hvala jima v »Čebelarjevem« imenu. Utegne kdo reči: »Pa naj urednik piše, če ni gradiva.« Temu odgovarjam: »Ni zvona, katerega bi se človek ne naveličal, pa če še tako lepo poje.« Da se mi ne bo reklo, da si nisem znal pridobiti sotrudnikov, se obračam vnovič do vseh, ki znajo pero sukati in kaj dobrega — ne mislim novega! — povedati, da pripomorejo k temu, da bo »Čebelar« napredoval. Ne pozabimo, da je »Čebelar« zenica našega čebelarskega organizma — društva in da si mora šteti vsakdo v ponos, da prispeva k napredku našega čebelarstva.

O, Rojinca! Proroške so bile tvoje besede: »Čebelar bo še marsikateremu uredniku v žledcu obležal.«

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v
Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-Ž. panj na 9 satnikov najnovejšega sestava, kompletan z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje)	325	—
Isti na 10 satnikov, najnovejši in najpreciznejši izdelek	350	—
Baloni za 1 liter Din 8—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Čistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine, emailiran	130	—
(Kupljen obenem s točilom samo 100 Din.)		
Deska za pritrdjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdolavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kapa, čebelarska, za odpiranje (s tkanino)	45	—
Kolesce za vtiranje žice	20	—
Kozica, zaklopna, za odlaganje satnikov s čebelami	28	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična, za okna (pocinkana), kvadratni meter	46	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki za A.-Ž. panje (nezbiti), za komad	1	75
Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	18	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	16	—
Iste za 55 kg	200	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Posoda za čiščenje medu, z dvojnimi sitom	130	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	8	—
Razstojšča, pločevinasta, namesto kvačič za 9 ali 10 satnikov	1	50
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	14	—
Rešetka, matična, šibkejša, nebrušena, za m ²	94	—
Sipalnik, lesen, za A.-Ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu (pločevinasto)	20	—
Stiskalnica za umetno satje	1000	—
Strgulja za snaženje A.-Ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena, in zabijač (priprava za pritrdjevanje kvačič)	20	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Šilo za vrtnje luknjic	3	—
Točilo za med, najnovejšega sestava, pločevinasto, za 3 satnike 27×41 cm in email.	1120	—
Točilo za med z bronastim okriljem in emailirano	1220	—
Točilo s čistilnikom, samo 100 Din več	—	—
Topilnik s svetilko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	30	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
Žica, v klobčiču, dkg	—	50
Kovinski deli za A.-Ž. panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1:25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko à Din 1:50	3	—
c) 2 tečaja za vratca à Din 1:75	3	50
d) 4 tečaji za brade à Din —50	2	—
e) 2 mreži za okenca à Din 4:50	9	—
f) 4 zapahi za okenca à Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —25	—	50
h) ¼ kg kvačič	5	—
i) 1 kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	14	—

Gospodarske knjige

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Žnideršičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—.

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo veljavna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavlil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujejo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavlil M. Humek. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavlil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavlil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavlil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani